

Marcel & Line Toftegaard Goldin
Nygårdsvej 32
4573 Højby

9. september 2024

Afgørelse om dispensation

Til oprensning af beskyttet sø

Odsherred Kommune har modtaget din ansøgning af 30-08-2023 om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til at oprense en 1.600 m² stor sø på matr.nr. 29 Højby By, Højby beliggende Nygårdsvej 32, 4573 Højby. Søens beliggenhed fremgår af bilag 1.

Kommunens dispensation er nødvendig, da projektet berører et naturområde, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1 jf. lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Afgørelse

Odsherred Kommune giver dig hermed dispensation til at oprense søen i henhold til § 65, stk. 2 i naturbeskyttelsesloven. Vilkår for dispensationen ses i næste afsnit.

Der er en klagefrist på 4 uger fra modtagelsen af dette brev, og dispensationen træder først i kraft, når klagefristen er udløbet. Se bilag 3, hvis du ønsker at klage over denne afgørelse.

Hvis der bliver klaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet over afgørelsen, skal nævnet tage stilling i sagen, før dispensationen kan udnyttes, jf. § 87 i naturbeskyttelsesloven.

Dispensationen vedrører kun forholdet til de generelle beskyttelsesbestemmelser i naturbeskyttelseslovens kapitel 2. Andre nødvendige tilladelser skal søges hos de relevante myndigheder.

Dispensationen falder bort, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra datoen på dette brev, jf. § 66, stk. 2 i naturbeskyttelsesloven.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

1. Af hensyn til padder må oprensningen kun foretages i perioden 1. august til 31. oktober.
2. De to gamle poppeltræer på hhv. søens nordlige og sydøstlige bred må ikke fjernes i forbindelse med oprensningen (se bilag 1).
3. Der må i forbindelse med oprensningen fjernes:
 - a. aflejret materiale
 - b. bevoksning med træer, buske og urter på den sydøstlige, nordøstlige og dele af den nordlige bred (se bilag 1)
 - c. jord afgravet ifm. brinkudretning
 - d. den væltede stamme i søens nordøstlige ende (se bilag 1).
4. Bredder og bund må i gennemsnit ikke gøres stejlere end 1:7 og ingen steder stejlere end 1:5.
5. Søen må ingen steder blive dybere end 2 m.
6. Det opgravede materiale udlægges på markerne omkring søen til almindelig landbrugsdrift (se bilag 1).
7. Oprensset materiale, der fjernes fra området, skal anmeldes via www.jordweb.dk.
8. Der må ikke fodres for vildt i søen eller nærmere end 10 meter fra søen, og den naturlige bevoksning mellem søbredden og fodringsstedet skal bevares urørt.
9. Der må ikke udsættes andefugle, krebs eller fisk i søen.
10. Søen skal efter oprensningen henligge i naturtilstand.
11. Der må ikke opsættes redhuse, hegn (dog undtaget kreaturhegn) eller lignende.
12. Såfremt der plantes træer langs søen, skal disse på syd-, øst- og vestsiden plantes i en afstand fra søbredden, der mindst svarer til træernes forventede sluthøjde.
13. Arbejdet skal afsluttes senest 3 måneder efter, at det er påbegyndt.
14. Kommunen skal underrettes på mail natur@odsherred.dk eller tlf. 59 66 60 54 senest en måned efter, at arbejdet er afsluttet.

Læs mere om det gode vandhul i kommunens vandhulsfolder, som du kan finde på kommunens hjemmeside via følgende link: <https://odsherred.dk/søer>

Kommunen vil føre tilsyn med projektet, når det er afsluttet.

Forhold til andre myndigheder

Hvis der bliver fundet arkæologisk materiale (stensamlinger, mørk jord, knoglerester eller potteskår eller lignende) ved bygge- eller anlægsarbejdet, skal arbejdet standses med det samme. Fundet skal straks anmeldes til Museum Vestsjælland på tlf. 25 52 83 83.

Hvis der under oprensningen konstateres en forurening af sedimentet, skal kommunen underrettes på vand@odsherred.dk. Er der tale om en akut eller større forurening, skal kommunen

kontaktes på tlf. 59 66 66 66. Konstatere akut eller større forurening uden for telefonens åbningstid, skal underretning ske til beredskabets vagtcentral på tlf. 44 22 71 12.

Hvis der ændres ved dræn og grøfter, eller vandets afløb fra ejendommen ændres, skal der søges om tilladelse hertil hos kommunen. Hvis der tilføres dræn- eller grøftevand fra omkringliggende arealer, eller der er forbindelse med andre vandløbssystemer, skal der være en dyrkningsfri bræmme på mindst 2 m omkring søerne, jf. § 69 i vandløbsloven.

Fremtidige ændringer af søen, herunder fx plantning eller udsætning af krebs, vil kræve yderligere dispensation fra kommunen.

Vurdering

Kommunen har i sin behandling af sagen lagt vægt på at,

- Oprensningen af søen vil være et naturforbedrende tiltag og medføre, at området vil være et bedre levested for dyr og planter tilknyttet søer og vandhuller.
- Oprensningen vil ikke kunne påvirke internationale naturbeskyttelsesområder.
- Oprensningen vil ikke kunne forringe levesteder for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Kommunen meddeler på denne baggrund dispensation til ansøgte. Du kan finde en uddybende redegørelse for afgørelsen i bilag 2.

Annoncering

Afgørelsen er annonceret på Odsherred Kommunes hjemmeside:

<http://www.odsherred.dk/kommuneinformationer/afgoerelser>

Sagens videre forløb

Hvis du har spørgsmål til afgørelsen, er du velkommen til at kontakte naturteamet på tlf. 59 66 60 05 eller mail natur@odsherred.dk. Du får kun besked herfra, hvis der modtages en klage over afgørelsen.

Venlig hilsen

Mads Kelstrup Larsen
Natursagsbehandler

Kopi sendt til:

1. Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
2. Naturstyrelsen Midtsjælland, msj@nst.dk
3. Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
4. Museum Vestsjælland, plan@vestmuseum.dk
5. Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk; odsherred@friluftsradet.dk; lokalraad@friluftsradet.dk
6. Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk; dnodsherred-sager@dn.dk; hg@eco-forum.dk
7. Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk; odsherred@dof.dk
8. Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk; lbt@sportsfiskerforbundet.dk; nordkysten@sportsfiskerforbundet.dk
9. Danmarks Jægerforbund, post@jaegerne.dk
10. Danmarks Kulturarvs Forening, post@kulturarvsforening.dk
11. Dansk Botanisk Forening, Naturbeskyttelsesudvalget, nbu@botaniskforening.dk

Bilag 1. Kort med projektets placering i forhold til beskyttet natur.

Luftfoto 2023. Blå skravering viser udbredelsen af den beskyttede sø. Den dyrkede flade mod øst er en del af ejendommens forpagtede marker.

Brune stjerner markerer to gamle popler med hulheder, der skal bevares.

Brunt rektangel markerer en væltet stamme, der må fjernes.

Lilla streg markerer den del af brinkerne, der vil blive ryddet for opvækst.

Rød streg markerer den del af brinkerne, der kan ryddes for opvækst i det omfang, det kan lade sig gøre for lodsejer.

Bilag 2. Redegørelse

I har søgt om dispensation til at oprense en eksisterende sø på jeres ejendom Nygårdsvej 32, 4573 Højby, matr.nr. 29 Højby By, Højby.

I jeres ansøgning har I oplyst, at I gerne vil have foretaget oprensningen for at fremme dyre- og plantelivet i og omkring søen.

Ansøgningen berører en sø, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 1. Det betyder, at søens tilstand ikke må ændres. Efter naturbeskyttelsesloven § 65 stk. 2 kan kommunen, i særlige tilfælde, meddele dispensation fra denne bestemmelse.

Vi har den 18. april 2024 besigtiget området sammen med jer og konstateret følgende: Søens brinker fremstår meget tilgroede med vedplanter af følgende slægter: Hvidtjørn, Poppel, Pil, Elm, Rose, Løn, Hyld og Kirsebær. Brinken er langs hele søens forløb temmelig stejl og har varierende grad af stensætninger mod vandspejlet. Langs søens sydøstlige bred vokser der flere individer af Kæmpe-Bjørneklo. Der sås også en enkelt Kæmpe-Bjørneklo på søens nordlige bred. En stor del af arealet omkring søen er tæt bevokset med Stor Nælde. Herudover blev følgende plantearter konstateret under besigtigelsen: Hindbær, Lådden Dueurt, Hvid Anemone, Vild Kørvel, Brombær, Almindelig Mjødurt, Ager-tidsel, Horse-tidsel og Lav Ranunkel.

Der står to gamle poppeltræer med store hulheder på hhv. søens nordlige og sydøstlige bred. Disse træer må ikke fjernes i forbindelse med oprensningen. Træerne kan fortsat stynes, så nye skud fjernes i løbet af sæsonen.

Under besigtigelsen oplyste I, at I ikke kender dybden på søen, men at den ikke tørrer ud i løbet af året. Området fra markkanten til søens sydøstlige bred er fugtigt og skråner ned mod søen. Herved er der svært fremkommeligt for maskiner. Oprensningen og det øvrige arbejde kan derfor nemmest foretages fra søens østlige og nordlige bred.

I oplyste at I med projektet ønsker:

- at fjerne aflejret materiale/slam fra søens bund, i det omfang det kan lade sig gøre.
- at fjerne det væltede træ, der har lagt sig på tværs af søens nordøstlige del.
- at rydde den del af brinkerne for opvækst, der er øst for de to gamle poppeltræer (samt mulighed for en rydning af søens sydøstlige bred samt en del af den nordlige bred)
- at afrette brinkernes hældning, så de bliver mindre stejle, i det omfang det kan lade sig gøre.

I oplyste, at I på sigt har planer om at plante skov på en del af det markområde, der omgiver søen. I den forbindelse oplyste vi, at der må plantes i en afstand til søen svarende til træernes sluthøjde plus forskellen i terrænhøjde fra det beplantede område til søen.

I vil udlægge det opgravede materiale på markerne omkring søen efter høst i løbet af august måned, hvorefter det kan blive pløjet ned ved den almindelige markdrift. I blev i denne forbindelse oplyst, at I skal være opmærksomme på, at der kan være frø fra Kæmpe-bjørneklo i det udlagte materiale. Det vil derfor være en fordel, hvis området forbliver i markdrift i nogle år for at sikre, at

der ikke spirer nye Kæmpe-bjørneklo frem på området. Information om bekæmpelsespligten samt, metoder og tidsfrister kan findes i Odsherred Kommunes "[Indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe-bjørneklo](#)".

De to poppeltræer med hulheder set fra sydøst.

Den væltede stamme, der ønskes fjernet, set fra nordvest

Søens nordøstlige ende set fra syd. Der ses tilgroning af vedplanter og bestand af Stor Nælde i forgrunden.

Kig ned over søens vandspejl set fra nordøst.

Den sydøstlige brink er tilgroet med vedplanter – her set fra sydvest.

Kæmpe-Bjørneklo ved søens sydøstlige bred.

Vurdering

Formålet med naturbeskyttelsesloven er at værne om landets natur og miljø ved bl.a. at beskytte en række naturtyper mod tilstandsændring.

Kommunen har i sin behandling af sagen lagt vægt på, at oprensningen vil forbedre søens naturkvalitet. Der er aflejret en stor mængde organisk materiale på bunden af søen. Når en del af det aflejrte materiale fjernes, vil næringsindholdet i søen falde og vandkvaliteten vil forbedres. Rydningen af opvækst langs søens østlige, sydlige og nordlige bred samt afgravningen af søens brinker vil forbedre forholdene for vandinsekter og padder og gøre søen til et mere egnet yngleområde for eksempelvis spidssnudet frø og stor vandsalamander.

Natura 2000 og Bilag IV-arter

Kommunen skal, inden den meddeler dispensation til et projekt, som kan medføre en påvirkning af et Natura 2000-område, vurdere, om projektet påvirker det negativt. Arealet indgår ikke i et internationalt beskyttelsesområde (Natura 2000). Det nærmeste Natura 2000-område (N262 - Annebjerg Skov og Ulkerup Skov) ligger i en afstand af mere end 2,5 km til projektområdet.

Udpegningsgrundlaget for området er:

H271	Annebjerg Skov og Ulkerup Skov
Kode	Udpegningsgrundlag
3140	Kransnålalge-sø
3150	Næringsrig sø
6210	Kalkoverdrev*
9110	Bøg på mor
9130	Bøg på muld
9160	Ege-blandskov
91E0	Elle- og askeskov*

På grund af projektets begrænsede omfang og lokale karakter vurderer kommunen, at det kan udelukkes, at det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke dette eller andre internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

I Odsherred Kommune findes følgende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV:

Ni arter af flagermus (brun langøre, brunflagermus, dværgflagermus, frynseflagermus, pipistrelflagermus, skimmelflagermus, sydflagermus, troldflagermus og vandflagermus), Markfirben, tre paddearter (spidssnudet frø, stor vandsalamander og løvfrø (den sidste indført i nyere tid)), Grøn mosaikguldsmed, Natlyssværmer, Mygblomst.

Odsherred Kommune vurderer, at det umiddelbart kan udelukkes, at matriklen kan være levested for mygblomst, natlyssværmer, grøn mosaikguldsmid og løvfrø, da disse arter enten kun er fundet meget langt fra matriklen og/eller stiller specifikke krav til levestedet, som ikke er opfyldt her.

Der er registreret fund af stor vandsalamander i en sø 330 m sydvest for projektområdet i 2015. Søen, der skal oprensnes, er et potentielt men ikke sandsynligt yngle- og rasteområde for stor vandsalamander. Den vurderes også at kunne være et potentielt yngle- og rasteområde for spidssnudet frø, som er registreret i 2022 i en sø i ejendommens have 75 meter mod nord. Søen i haven er ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Spidssnudet frø er desuden observeret i en sø 250 meter mod sydvest i 2012. Odsherred Kommune vurderer, at det beskrevne projekt muligvis kan have en positiv indvirkning på muligheden for at de to arter kan benytte søen som yngle- og rasteområder, og at en negativ virkning kan udelukkes.

Flere af arterne af flagermus lever spredt i hele kommunen. Raste- og yngleområder for flagermus findes – alt efter art - dels i hule træer dels i bygninger. I forbindelse med projektet vil der blive ryddet vedopvækst langs dele af søens brinker. Træerne vurderes ikke at være egnede som yngle- eller rasteområder for flagermus, da de ikke fremstår med egnede hulheder. De to gamle popler med potentielt egnede hulheder bevares.

Odsherred Kommune vurderer desuden, at der ikke er egnede levesteder for markfirben inden for eller nær projektområdet.

Samlet set vurderer kommunen således, at det kan udelukkes, at projektet vil kunne medføre beskadigelse af plantearter eller af yngle- og rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Bilag 3. Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MIT-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Odsherred Kommune, der har truffet afgørelsen.

Klagefristen er 4 uger fra den dato, som afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Odsherred Kommune i Klageportalen. Privatpersoner skal ved klage betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Klagegebyr opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Hvis du ikke kan bruge Klageportalen på grund af eksempelvis handicap, sprogvanskeligheder, problemer med digitale medier, psykiske lidelser eller fordi du er socialt udsat, så kan du sende en anmodning om fritagelse for brug af Klageportalen til Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg eller som mail til nh@naevneneshus.dk. I din anmodning til nævnet skal du oplyse hvis du allerede er fritaget fra at bruge Digital Post af kommunen. Når du ansøger om at blive fritaget for brug af klageportalen, er det vigtigt, at du giver Odsherred kommune besked om det.

Klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter, at du har modtaget afgørelsen jf. § 88, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven.